

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Lietuvių tauta Vilniaus išsižadėti negali. Amerikos lietuviai toliau tęs Vilniaus vadavimo darbą!

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAY 19 1938

LIT. METAL. 280 (571) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., GRUODŽIO-DECEMBER 8 D.

KAINA 3 CENTAI

RAGINA DIRBT VILNIAUS VADAVIMO DARBA

ŠIANDIEN

Vilniui Vaduoti S-ga Lietuvos biudžetas 5,500 naujų trobesių Tvarka Klaipėdos krašte

J. KRŪŽE

Lietuvoje uždaryta Vilniui Vaduoti Sąjunga. Ji uždaryta atsižūrint padėtis, į kurią atsidūrė Lietuva po eilės gaudinimų pasaulį įvykių Europoje.

Dėl VVS uždarymo, kai kas Amerikoje gali pasidaryti klaidingą išvadą. Gali kaltinti Lietuvos vyriausybę ir nesirūpinimą Vilniumi. Kai kurie net aiškiai sako, būk Lietuva jo atsižadėjusi. Bet taip aiškinti gali tik netoli žiūrį ir nesiskaitantys su Lietuvos padėtimi, ar to neturėdami minty, o tik paviršutiniai sprendžią žmonės.

Vilniui Vaduoti Sąjungos uždarymas nereiškia Vilniaus išsižadėjimą. Kol santykių Lietuva su Lenkija neturėjo, tol ir VVS metodai veikti buvo pateisinami, nes jie atitiko laiko sąlygas. Gyvenimui lengiant pirmyn, Lietuvai užmezgus santykius, savaime aišku, pakitėjo ir kovos už Vilnių būdai. Santykius užmezgus, VVS tuos metodus nebuvo pakeitusių.

Vilniui Vaduoti S-gos darbas nesibaigia. Ji veikimą per-tvarkys kitai. Dėl to reikia žiūrėti kaip į laikiną ir dėl to nederėtų daryti toli einančių išvadų. Vilniui Vaduoti Sąjunga veiks kitą formą, ko negalės Lietuvai prikišti nei lietuvių priešai.

Šiomet Lietuvoje lankšiai Amerikos lietuviai pabrėžtinai pareiškė, kad Lietuvoje visose gyvenimo srityse padaryta didelė pažanga, bet dauguma jų tikėjosi didesnės pažangos pamatyti Lietuvos žemės ūkyje. Dabar tiems ir kitiems amerikiečiams, kuriems Lietuvos žemės ūkis labai artimas, galbūt apsidžiaugus sužinoję, kad ateinančių metų biudžete Lietuva numato daug daugiau pinigų skirti žemės ūkiui tobulinti. Beje, ateinančių metų biudžetas numatomas rekordinis Lietuvos istorijoje, nes pagerėjus ekonominei būklei, padidėjo valstybės pajamos. 1939 metų biudžete numatoma skirti pinigų darbininkų gyvenamiems butams statyti. Šis bus pirmas bandymas, ir, jeigu jis pavyks 1940 metais bus statoma daug panašių namų.

Kad žymiai gerėja Lietuvos ekonominė būklė parodo ir tas faktas, kad šiemet Lietuvoje pastatyta ar baigiama statyti apie 5,500 trobesių, į kuriuos jau įdėta ar baigiama bendroje sumoje įdėti apie 53 milijonai litų. Pirmą kartą įdėta tik 23 milijonai litų. Vien tik į gyvenamus namus įdėta apie 34 mil. litų.

Artėjant Klaipėdos Krašto Seimelio rinkimams, dažnėja ir žinios iš Klaipėdos krašto apie vokiečių saulavaliavimą, žinios kaip ten kludoma lietuviškai veiklai, žinios kaip stengiamasi lietuvius šalinti nuo balsavimo.

Tokias žinias skaitantiems gali susidaryti įspūdis, jog Lietuvos valdžia laisvai leisti tokiems savivaliavimams reikėtų, tarsi Lietuva nematytų kas ten darosi. Taip manyti klai-

PRANCŪZIJA IR VOKIETIJA PARYŽIUJE PASIRAŠĖ NEPUOLIMO IR TAIKOS SUTARTĮ

Prancūzija nenusileidžia Italijai. — Prancūzijos pasiuntinys Italijai Francois-Pon cet įteikė Italijos vyriausybei Prancūzijos atsakymą dėl Tuniso, Savoy ir Korsikos salos.

PARIS, gruodžio 7d. — Vakar apie 3 val. 40 min. popiet Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministras Georges Bonnet ir Vokietijos Užsienių Reikalų Ministras Von Ribbentrop pasirašė Prancūzijos Vokietijos taikos ir nepuolimo sutartį. Tuo būdu vienuolika šimtmečių užsitęsęs Prancūzijos Vokietijos ginčas dėl Elzaso, oficialiai baigtas ir tikimasi, kad dabar tarp tų dviejų valstybių žymiai pagerės santykiai ir vienas kitu pasitikėjimas.

Šią sutartimi Vokietija garantuoja dabartines Prancūzijos sienas ir atsisako visų savo pretenzijų į Elzaso. Vis dėl to naujoji sutartis nepaliečia nei Vokietijos, nei Prancūzijos santykių ir sąjungų su kitomis valstybėmis. Prancūzijos vyriausybė norėjo, kad Vokietija atsisakytų remti Italijos politiką, bet vokiečiai atsisakė.

Prancūzijos visuomenė į šią sutartį žiūri su nepasitikėjimu ir mano, kad ji jos Prancūzijai nebus jokios naudos. Toks pat skeptiškumas pasireiškia ir kai kurių Prancūzijos diplomatų tarpe.

Pasirašę sutartį su Prancūzija Von Ribbentrop išvyko į Berlyną.

ITALIJA REIKALAUJA NAUJŲ ŽEMIŲ IR PRIVILEGIJŲ AFRIKOJE

Italija labai brangiai nori parduoti savo draugiškumą Prancūzijai

PRANCŪZŲ ORDINAI LIETUVIAMS

PARIS. — Už nuopelnus lietuvių ir prancūzų tautų kultūrinio artinimo darbe Prancūzijos Respublikos Prezidentas apdovanojo garbės legiono ordinais dr. Pr. V. Raulinaitį ir M. Valušienę. Prancūzijos svietimo ministerijos teikimu "Croix d'officier d'académie" ordinu apdovanotos: Bronė Gustaintienė, Kotryna Žalkauskienė, Adelė Galaunienė ir Paulina — Stefanija Raulinaitienė. Alliance Francaise si-dabro medaliai suteikti Jadvygai Trimakienei, Kotrynai Šeremetevskienei, Elenai Juškienai ir Sofijai Naujelytei.

CONNECTICUT VALSTYBĖJE SIAUČIA POTVYNAI

HARTFORD, Conn., gruodžio 7 d. — Jau kelinta diena Connecticut upės klonyje Conn. valstybėje siaučia žiemos potvyniai. Vėliausiu laiku Conn. valstybėje lijo, beveik be sustojimo, apie 30 valandų.

dinga. Lietuva, ne tik akyliai tuos veiksmus seka, bet tvarkos ardytojus ir neramumų kėlėjus baudžia. Ji ten žiūri tvarkos ir teisėtumo. Kas šioms dėsniams nusikalsta, tų negaili.

Jei nebūtų netakto iš Lietuvos pusės, visai provokuojamam krašte būtų įvykę daug negeistinių niekam įvykių, kurių agitatoriai tik ieško progos išprovokuoti. Tuo tarpu Klaipėdoje tvarka nepažeista. Bet užtai reikia kam nors labai stropiai visa sekti ir tvarkyti. Tą kaip tik Lietuvos žmonės atlieka.

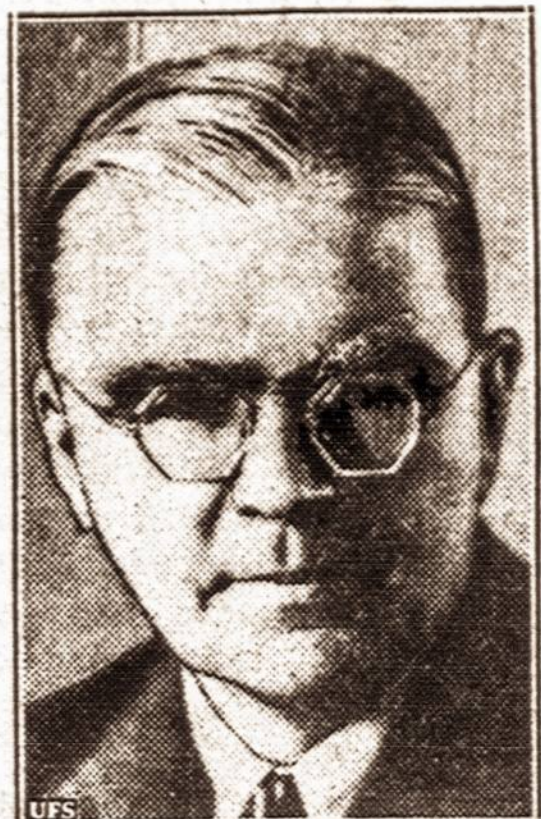
ROMA, Italijoje, gruodžio 7 d. — Tuo tarpu kai Prancūzija ir Vokietija pasirašė taikos sutartį, Romoje, Genoa ir Turine, Italijoje, fašistai surengė didesles demonstracijas prieš Prancūziją. Jose reikalauja neatidėliojant atiduoti Italijai Korsokos salą, Tunisą ir Savoy, kurios kadaise priklausė Italijai. Ta pačia proga Italijos spauda paskelbė, kad ji su Prancūzija gali susitarti ir užmegsti su ja draugingus santykius, jeigu Prancūzija sutiks:

1. — Duoti Italijai Tunise lygias teises su prancūzais Tuniso valdyme.
2. — Duoti Italijai dalinę Suezio kanalo kontrolę.
3. — Pietų Afrikoje Prancūzijos valdomą uostą Djibouti paskelbti laisvu uostu.
4. — Italijai turi būti atiduodama Addis Ababa — Djibouti geležinkelio kontrolė. Tą geležinkelį dabar kontroliuoja Prancūzija.

Šitos sąlygos, sako Italijos spauda, yra minimalės, kuriomis Italija gali sutikti susitarti ir susidraugauti su Prancūzija.

VOKIEČIŲ FIRMOS IEŠKO NAUJŲ ATSTOVŲ

KAUNAS. — Dauguma vokiečių firmų Lietuvoje atstovavo žydai. Dabar daug tų firmų agentų atvyko į Lietuvą, tikslu surasti naujus atstovus. Vokiečių firmos nori atimti iš žydų savo gaminių atstovavimą ir juos perduoti kitos tautybės asmenims.

Demokratas. — North Dakota, kuri visuomet būdavo republikoniška, dabar demokratą John Mošes išsirinko gubernatoriumi.

LICITUOJAMA VILNIAUS DVARPONIAI

VILNIUS. — Lenkų spaudos žiniomis, greitu metu už nesumokėtus mokesčius ir kitas skolas Vilniaus Naugardelio, Paliesiaus ir Volyniaus vadavimose parduodama iš licitacijos 520 dvarų. Šių dvarų vertė siekia per 30 milijonų zlotų.

RASTAS PRIEŠISTORINIS LIETUVIŲ KAPINYNAS

VILNIUS. — Švenčionių apskrityje patel. Zūlova valstietis, bulvėms duobę bekasdamas užtikio griaučius ir molinį indą. Visa tai jis pranešė Pabrandės policijai, o pastaroji vaivadijos konservatoriui. Pasirodo, esama tai priešistorinio lietuvių kapinyno. Tą vietą, kur rasta griaučiai ir moliniai indas, nutarė ištirti Vilniaus Stepono Batoro universiteto priešistorinės archeologijos muzejiaus vadovybė.

KVIEČIA TVARKYTI LIETUVIŲ KARIŲ KAPUS

VILNIUS. — "Slowo" skiltyje žurnalistas Jozef Mackiewicz, rašydamas apskritai apie nežinomus kareivius ir jų palaidojimo vietą, sykiu kviečia, kad atitinkami sluoksniai susirūpintų ir Lietuvos-Lenkijos karo metu žuvusiais lietuvių karių kapais. Girdi, to reikalaujas pats žmoniškumas ir, abiejų tautų kas kartas gerėja santykiai. Ypač nesmaugu esą žiūrėti Rusų kapinėse į lietuvių karininkų atminimą įžeidžiančius antkapius.

Streikuoja. — Prancūzijoje kai kurių pramoninių darbininkai vis dar streikuoja. Čia matyti būrys darbininkų užsidariusių Renault auto dirbtuvėse. Policija ir kariuomenė juos vėliau išvaikė.

KAUNAS, gruodžio 6 d. — Vilniui Vaduoti Sąjunga ir Vilniaus Geležinis Fondas Lietuvoje uždaryti. Bet lietuvių tauta neišsižada Vilniaus. Jūs gyvendami kitose sąlygose dirbkite toliau visos tautos vardu garbingą Vilniaus vadavimo darbą.

Buvę VVS ir VGF Komitetai

Klaipėdos naciai nužudė lietuvi, kad tas atsisakė juos pagerbti

KAUNAS, gruodžio 7 d. — Associated Press žiniomis, vakar Klaipėdoje didelis vietinių nacių būrys užpuolė ir mirtinai sumušė lietuvių darbininką, kad tas atsisakė juos pagerbti iškeldamas ranką naciškiu papročiu. Nežiūrint visų pagalbos šauksmų, policija, kuri netoliese buvo, neatėjo musiamam lietuviui į pagalbą.

19 ANGLIAKASIŲ ŽUVO NELAIMĖJE

SYDNEY, Nova Scotia, gruodžio 7 d. — Vakar Nova Scotia anglies kasykloje nutrukus kabekui, kuris traukia vagonėlius su anglimis iš kasyklos, ir vagonėliams visu smarkumu nubėgus į kasyklą, užmušta 19 žmonių ir apie 40 sunkiai sužeista. Tai didžiausia Nova Scotia kasyklų nelaimė, sako vietinė spauda.

LIETUVIŲ TAUTA NEISSIZADA VILNIAUS

Amerikos lietuviai turi toliau tęsti Vilniui Vaduoti Sąjungos veikimą

Tokio turinio kablegrama prišusta VIENYBĖS redakcijai. Be abejonės kiekvienas nuoširdus lietuvis pilnai suprass šios kablegramos reikšmę. Buvę Vilniui Vaduoti Sąjungos ir Vilniaus Geležinio Fondo centro komitetai ragina Amerikos lietuvius dirbti toliau visos tautos vardu garbingą Vilniaus vadavimo darbą. Netenka abejoti, kad Amerikos lietuviai išgirs šį balsą ir imsis visu smarkumu varyti pirmyn Vilniaus vadavimo darbą.

Visi puikiai suprantame tas sąlygas Lietuvos gyvenime, kurios privertė bent laikinai su-laikyti Lietuvoje Vilniaus Vadavimo Sąjungos veiklą. Taigi, suprassdami padėtį, neieškokime kaltininkų ir neatidėliojant imkimes mums pavedamo svarbaus ir garbingo darbo.

ROOSEVELTAS PLANUOJA NAUJUS MOKESČIUS APSIGINKLAVIMUI

Pan-Amerikos konferencijoje bus svarstomas Roosevelto Amerikos apsaugos planas

ŽYDAI PARDUODA SAVO TURTUS KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA. — Gauta žinių, kad Klaipėdos krašte visa eilė žydų likviduoja savo turtą, kurio nemažai nupirko Žemės Bankas. Paskutiniuoju laiku savo turtą pardavė šie žydai dvarininkai, namų savininkai ir pramonininkai. Lurje savo dvarą pardavė vokiečiams, kartu pardavė ir Dembinskas, Eilbergas pardavė Žemės Bankui lentių už 650,000 litų. Su tuo pačiu banku veda derybas Naftal parduoti kitą lentių, o Koniuokovas pardavė savo namus už 350,000 litų, kitas žydas Vidokleris pardavė namą už 190,000 litų, Jovčicas už 200,000 litų.

WASHINGTON, gruodžio 7 d. — Prezidentas Rooseveltas paskelbė, kad jis netrukus numato prašyti Kongreso įvesti naują mokesčių įstatymą, kuriuo vyriausybė galėtų iš tų mokesčių žymiai padidinti savo pajamas krašto apsaugos reikalams. Iš tų naujų mokesčių vyriausybė nori padengti tas išlaidas, kurios susidarys stiprinant krašto apsaugą ir apsiginklavimą.

Ta pačia proga prezidentas pareiškė, kad jis nedalyvaus Pan-Amerikos konferencijoje, kaip buvo anksčiau skelbta. Kaip žinoma, Pan-Amerikos konferencijoje bus svarstomas prezidento planas bendrai visoms šiaurės ir Pietų Amerikos žemyno valstybėms susirūpinti kraštų apsauga, nors tas planas, kiek žinoma, nėra įtrauktas į konferencijos d'notvarkę.

PRASIDEDA BULVIŲ EKSPORTAS Į ARGENTINĄ

KLAIPĖDA. — Viena Kauno firma gavo užsakymą iš Argentinos, kuri prašo prišusti ten didesnę lietuviškų bulvių partiją. Anksčiau į Argentiną buvo pasiusta 1,000 dėžių su lietuviškomis bulvėmis, kurios Argentinos gyventojams labai patiko.

ORAS

Numatoma: Dalinai debesuotas. Temperatūra tokia pat, kaip ir vakar. Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:29. Dienos ilgis 9 val. 21 min.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays
and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October
23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,
N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

Table with subscription rates: PRENUMERATA, Brokiyose ir užsieniuose, Metams \$7.00, Pusei metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90.

PABALTIJO VALSTYBIŲ FEDERACIJA

VIENYBĖJ lapkričio 14 d. š. m., tilpo adv. K. R. Jurgėlos raštas antrašte: "Jungtinės Baltijos Valstybės". Tame savo rašte adv. Jurgėla išnaudoja kelias klaidas...

je vadovautų. Dar neseniai Washington'e vienas Latvijos diplomatas turėjo paskaitą, kurioje iškėlė mintį sukurti Baltijos Valstybių Federaciją...

Užbaigiant reiktų tik palinkėti, kad toji linkmė iš trijų Baltiko valstybių kas nors naudinga išsivystytų.

N. Prof.

Motery suvažiavimo klausimu

Jau keletą kartų teko pastebėti spaudoje, kad ateinančiais metais yra šaukiamas moterų suvažiavimas. Kartu rengiama ir rankdarbių paroda.

Visų pirma kyla klausimas kokių tikslų tas suvažiavimas yra šaukiamas? Kurį nors darbą pradedant dirbti, reikalinga pirmiausia išstudijuoti kokios bus to darbo pasekmės ir kas iš eis? Visiems Amerikos lietuviams yra žinoma, kad sekančiais 1939 metais Pasaulinėje Parodoje ir Lietuva dalyvaus.

Kas dėl paties moterų suvažiavimo, tai pasirodo, kad šaukiamo suvažiavimo iniciatorės yra kai kurių pažiūrų moterys. Abejotina ar katalikės ir tautininkės moterys prisidės prie to suvažiavimo ir dalyvaus? Jei ne, tai suvažiavimas bus vien tik rovinis.

Kiek teko sužinoti, kad ir socialistės moterys tam šaukiamam suvažiavimui nepritarė. Tuo kart liekasi tik komunistės, tai ir pati suvažiavimo reikšmė lieka komunistinė. Kad komunistės tikrai nuosirdžiai dirbtų mūsų tautos gerovei, tai labai abejotina.

Į Kauną vėl atvyks žymus Lvovo profesorius

KAUNAS. — Vasaros metu Kaune viešėjęs žymus Lvovo profesorius Jan Samsonovičius greitai laiku vėl atvyks į Kauną. Jis labai susidomėjęs Lietuvos universiteto geologiniais tyrimais.

Džiovininkų miestas. — Italijos Alpėse pastatytas beveik visas miestas, kurį sudaro išimtinai džiovininkų su natorijos, kuriose yra apie 3,000 ligonių. Miestelį sudaro apie 19 atskirų ligoninių. Dabar Italijoje nuo džiovos miršta beveik 50% mažiau, negu anksčiau.

LIETUVA LENKO AKIMIS

"Polska Zrojna" spalio 30 d. idėjo J. Rossowskio straipsnis "Iš šių dienų Lietuvos". Straipsnyje ypačiai įsidėmėtinos šios vietos:

"Šių dienų Lietuvos vdaus gyvenime gali lenkų stebėtojų užinteresuoti daug dalykų. Prie tokių mus ypatingai interesojančių dalykų priklauso smarkus lenkiškumo siaurėjimas. Lietuviai yra tos nuomonės, kad Lietuvos gyventojai iš esmės yra lietuviai, tik jų dalis unijų su Lenkija metu pajamavo savo kalbą, ir ta kalba jiems gražinama.

"Iš tikrųjų, negalima užginčyti, kad Lietuvos gyventojai iš esmės yra lietuviai kilmės ir kad lietuviams, kaip kiekvienai tautai, turinčiai savo valstybę, kad valstybė tautiškumo atžvilgiu būtų kuo labiausiai vienalytė".

Toliau autorius kalba, kad ir lenkai tos pačios nuomonės esą, dėja, Lenkijoje pakraščiai yra skubiu tempu nutautinami, ypačiai tą darbą varo kokiečiai ir ukrainai. Toliau rašoma:

"Savo tikslo įvairiais būdais siekimas jau matomas ir padariniuose: lietuviai ploto atžvilgiu neabejotinai laimi, tuo tarpu lenkai traukiasi, ir šie už tai pasaulyje netgi pritarimo neturi: juk kiojioje valstybėje, su Lenkija susisiekančioje, tautinės mažumos neturi tiek laisvų, kaip Lenkijoje (?), o betgi užsienyje Lenkija žinoma, kaip tautinės mažumas persekiojanti valstybė.

"Lietuvoje lenkų padėtis nėra vietos sąlygų padarinys, bet bendro sąjūdžio, kuris šioje Europos dalyje pasireiškia, o kurio tačiau Lenkija atitinkama nėra visai pakeliui, tiek principu, tiek idėjiniu atžvilgiu. Gi nėra abejonės, kad nebūtų liečiami politiniai klausimai.

"Esant tokioms sąlygoms, kad lenkų skaičius ir Lietuvoje, ir jos kaimynuose mažėja.

"Vaikešiodamas po Kėdainių apylinkes, kur seniau visur lenkiškai kalbėta, kaimė, pakelkai ir girioje visuomet užgirdavau puikiai lenkiškai ištarimą atsakymą. Tačiau mieste, ypačiai stotyje, pašte ar kitoje įstaigoje, kiek pajėgiau, mėginau lietuviškai kalbėti, norėjau prisitaikyti prie šiudienės aplinkos. Atsitiko man keliauti kelių kilometrų kelione su tikru (kiliminių) lietuviu, kurs kiekvieną sutikta užkalbinau lietuviškai ir gaudavau atsakymą lietuvių kalba. Tačiau kartą pastaikė, kad vienas užkalbintas lietuviškai atsakė lenkiškai.

"Labiausiai nutausta lenkai, kurie yra priklausomi nuo valdžios, darbdavių ir lietuvių tautybės klijentų, o mažiausiai — ūkininkai, tepriklausą nuo savo žemės gabalo. Bet ir pastarieji palaipsniui nyksta, nes šiose sąlygose lenkiškumo tradicijos, susibūrė

šeimynų ir namo ribose, negali varžytis su gaivalingu atbudusio lietuvių tautiško valstybingumo sąjūdžiu, ir tik nedaugelyje atvejų lenkai atsilaisvys daugiausia dvi arba tris kartas. Tada paliudija ir pačių lenkų šeimynos, kur vyresnieji, per 50 metų turi, mažai težino lietuvių kalbos; juo jaunesni, juo daugiau naudojami lietuvių kalba, retai kada lenkiškai; ir taip, daugelyje šeimynų vyresnieji tarpusavyje kalbasi lenkiškai, bet į vaikus jau kreipiasi lietuviškai, nes vaikai lenkiškai nebemoka.

"Be betarpiškųjų veiksnių, būtent, mokyklos, bažnyčios, administracijos ir t.t. gerai veikia visuomeniniai-ūkiniai veiksniai, kaip antai, planinga kova su nedarbu, geras valstybės tarnautojų atlyginimas, o kada-

gi Lietuva yra aiškiai ūkio šalis, tai visų svarbiausių veiksmų yra apgalvoti ir neabejotinai su teigiamais laimėjimais įvyksta žemės reforma. Ir tik atsižvelgiant į šiuos ūkiškai-visuomeniškus veiksmus, te galima suprasti Lietuvos valstybės politinę ir kultūrinę įtaką lenkam ir lietuviškumui.

"Lietuvoje žemės reforma, nors kai kurie asmenys ir manė, kad ji būsianti nenaudinga, nes susmulkinti ūkiai nebeapajėgs parūpinti ūkio produktų miestui, fabriksams, kariuomenei ir t.t., — davė naudingą vaisių. Tačiau pasirodė, kad Lietuvos ūkis ne tik aprūpina vidaus paklausą, bet įgalina išvežti užsienin, ko seniau nebuvo. O be to, žemės reforma savaime susiejo ūkininką su valstybe (juk jis supranta šiuo būdu gautą naudą) ir išloškė ginklą iš svetimųjų propagandautojų atlyginimas, o kada-

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Lapkričio 24 d. Dėkavonės Diena. Pertraukomis visą dieną linojo lietus, o pageluo pereinavo visą žmogaus kūną. Vakarop lietus pavirto į lyjundrą, nuo kurio šaligatviai ir gatvės pavirto į stiklą: pasidarė pavojingos važiuojantiems ir pėsčioms pereinanti. Šioj Dėkų, nelietmoj, dienoj atsibuvo pas mus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 135 kuopos parengimas.

5 val. vak. atsidarė, nelyginant būtų kokios katedros, Lietuvių Muzikos Svetainės durys. Rengėjai šio parengimo užėmė savo vietas prie darbo, nes būvo tikimasi turėti iš kitur daugiav suvečių. Jau 7 val., artinasi aštunta, salės dar tuščios. Mat Dėkų Diena, kurioje vietos lietuvių šeimynos daugumoje pajenka sirenge švesti vakarą savo namuose. Neatsižvelgiant blogoro ir šventės, jaunatituviai ir lietuviškos pasilinksminė namuose, nepamiršo atsilankyti prie parengimo. Apie devintą valandą Liet. Muzikos Svetainėn atvyko jaunųjų lietuvių ir apie du šimtu rinktinios publikos. Čia pasirodė adv. K. Čelėdinas su žmona, laidotuvių direktorius Juozas Kavakauskas su žmona, Lietuvių Forničių Ko. Dom. Antanaitis ir žmona, Jonas Grinius ir žmona, A. Tvaranavičia ir žmona, J. Kaulinskas ir žmona, J. Ramanauskas ir žmona, J. Streleckas ir žmona ir daugelis kitų. Atsilankė pavieniais: dr. Adomas Doras, dr. Ignas Stankus, inž. Walter Norkus, J. Ivanauskas, Z. Jankauskas ir kiti, kurių čia suminėti yra sunku. Pribuvo garbingi svečiai iš New Yorko: SLA organo Tėvynės red. adv. Kl. Jurgelionis su žmona, SLA centro sekr. dr. M. J. Vinikas ir jo žmona, SLA turto prižiūrėtojas p. J. Trečiokas su žmona ir sūnum iš Streleckas. Z. Jankauskas

Newark, N. J. ir svečiai iš Baltimorės p. J. Lietvaitis.

Vakariene su šokiais SLA 135 kuopos buvo parengta su pažindinti pertvarkytus ir pagerintus reikalus Susivienijimo Liet. Amerikoje, jo pagerintas apdraudos "polisas", pritaikintas kaip jauniems taip ir seniems žmonių reikalavimams, kaip ir pradėti pradžia vajaus užrašinti lietuvius prie SLA.

Vakaro programą vedė p. A. Tvaranavičia, išsaukdamas eilę kalbėtojų svečių ir ypačiai, Po skanios kalakutų vakarienės kalbėjo SLA reikalais: Jonas Grinius, Z. Jankauskas, adv. Kaz. Čelėdinas, J. Kavakauskas, dr. A. Doras, dr. Ig. Stankus, Svečiai: dr. M. J. Vinikas, J. Trečiokas ir adv. red. Kl. Jurgelionis, SLA centro viršininkai. Kaip svečiai, taip ir vietiniai kalbėtojai visi pareiškė gražių minčių, žinių ir planų, liečiančių išimtinai SLA reikalus. Nekurių kalbėtojų kalbas reiktų išsiaišyti arba jų dalis paskelbti lietuvių spaudoje, nes jos buvo daug reikšmingos. Vienok neturint užpildytų stenografistų, nebuvo kam jų pažymėti.

Tiek tyriu pranešti iš parengimo mūsų kolonijos kitur esantiems SLA nariams ir kuopoms, kad philadelphiečiai padarė gerą pradžią atidarant SLA vaju. Šv. Jurgio pašelpinė draugija, susidedanti iš 70 narių ir turinti turto \$6,000, persikėlė į SLA. Prisirašė keliolika naujų narių, o dar daugiau pasizadėjo prisirašyti. Šių pastabų rašytojui pasizadėjo prisirašyti prie SLA su virš 20 naujų narių. Nuo šio laiko ir toliau mes prasidė lietuvių, kurie norės apsidrausti, drauskitės SLA. Tuo reikalu jums galės padėti: J. Grinius, Z. Jankauskas, J. Ivanauskas, J. Streleckas. Z. Jankauskas

RŪKYTOJAMS ŽINOTINA

Consumers Union aštuonis mėnesius tyrinėjo, kiek kokiuose cigaretuose yra nikotino. Paduodame analizo išvadas.

Table with cigarette brands and nicotine percentages: MURAD 1.1%, Melachrino 1.3%, Egypt Prettiest 1.3%, Lord Salisbury 1.4%, Helmar 1.5%, AMERIKONISKI Raleigh 1.8%, Camel 1.9%, Lucky Strike 2.0%, Old Gold 2.0%, Domino 2.1%, Philip Morris 2.2%, Chesterfiel 2.3%, Twenty Grand 2.5%.

Coca Cola ir kitokios "colos". Mūsų plačioji visuomenė labai domisi, kas yra sveika gerti. Tuo tarpu svarbu tai žinoti, kad bent vaikus apsaugojus. Štai tos pačios Consumers Union raportas rugpjūčio mėn. parodo plačiai žinomo gėrimo Coca cola analizą. Kiekviena šėsių unicityj bonka Coca cola turi nuo vieno iki dviejų gramų (grains) kafeino. Jei suaugusiam, nedaug geriant, tai ir nekerčia, bet vaikams suerzina dirksnius ir yra kenksminga. Be to, per didelis cukraus kiekis sunaikina vaiko apetitą.

Dramblius medžioja romu

Iš Londono pranešama, kad paskutinėmis dienomis Indijoje drambliai pradėta gaudyti su romu. Tai seniai patirta priemonė, nes kai kurie gyvuliai mėgsta apsvaigti. Drambliai, pasirodo, mieliai išgeria romo. Dėl to tose vietose, kur jie veisiasi, pastatomi tam tikri atvirai indai su saldžiu romu. Pasirodo, kad drambliai apsvaigti reikia visai mažo alkoholio kiekio. Dramblys nepasigeria taip, kad nebepestovėtų, bet vis dėlto pasidaro išsiblaškęs ir nejaudrus. Jis net išgyvena tam tikrą nuotaiką. Iškėlęs aukštyn galvą garsiai šaukia savo bičiulius pamėginti gaudys skystimom. Kai didesnis dramblių skaičius gerokai išsigeria ir apsvaigsta, tai medžiotojai staiga juos su triukšmu užpuol ir įvairiomis priemonėmis suvaro į išankšto paruoštas užtvares ir duobes. Tenka pastebėti, kad drambliai būdami blaiviūs, yra gana pastabūs ir atsargūs. Tada juos medžiotojams nepasiseka įginti ir numatytas pinkles. Paskutiniaisiais laikais ir dramblių kainos esą kritusios, nes medžiotojai su romu tenka pagauti didesnis dramblių skaičius.

1. Suvienodinti visų trijų valstybių pasų sistema ir panaikinti tarpusavines pasų vižas. 2. Daugelio valstybių esamus konsulatus suvienyti, kad vienas konsulas tarnautų visoms trims Baltiko valstybėms, tas būtų naudinga ir iš ekonomiško atžvilgio. 3. Eiti prie savitarpinio mutų panaikinimo. Jeigu būtų galima šitie dalykai įvykdyti, tai būtų pirmas žingsnis į federaciją. Gal būtų čia mes nepermatom įvairių klūčių, kurių, beabėjonės, randasi. Nepasislaptys yra, kad lenkai jau geras laikas kaip stengiasi sudaryti savo valstybių sąjungą, kurią, žinoma,

PILOT ŠALTENIS GUEST OF HONOR AT GREAT NECK DINNER SUNDAY

Brooklyn Affair Nov. 26 Huge Success; Consul General Decorates Aero Club Heads

GREAT NECK, L. I.—Pilot Paul Šaltenis will be guest of honor at a dinner which shows promise of being one of the most successful ever staged in local history, assert members of the Darius-Girenas Aero Club Great Neck branch. The dinner will take place this Sunday, December 11th at Kasmočius' Hall, located on Steamboat Road. Tickets are priced at \$1.25.

An appropriate program has been prepared, a feature of which will be the presentation by Pilot Šaltenis of the "Šauliu" Wings to all those who were instrumental in helping purchase the plane which the flyer recently donated, on behalf of Lithuanian Americans, to the "Šauliu Sąjunga" in Kaunas. The emblems will be presented to Lithuanian Americans of Great Neck, Babylon, Port Jefferson, So Jamesport, and Port Washington.

Mr. Budrys Cities Leaders

BROOKLYN, N. Y.—The Darius-Girenas Aero Club and the Lithuanian American National Youth League jointly presented a dinner in honor of Pilot Paul Šaltenis at Alliance Hall Saturday, November 26th. The presentation was a complete success, viewed from any angle. A feature of the evening was the presentation of the "Šauliu Žvaigždė" decoration to the messrs Valentinas Kaminskas and Antanas Alekna, president and secretary of the Darius-Girenas Aero Club, by Consul-General J. Budrys.

Mr. Budrys explained that Pilot Šaltenis had already been similarly decorated in Lithuania. Less than a hundred of these decorations have been awarded since the "Šauliu Sąjunga" was organized in Lithuania in 1927.

Program Pleases All

What seemed to please the audience most was the fact that the preliminary speakers spoke very briefly and paved the way for the more lengthy (but extremely fascinating) description of Pilot Šaltenis' impressions during his recent stay in Lithuania. His impressions of the Vilnius territory, which he also visited, were particularly interesting. Mr. Šaltenis visited many towns, cities and villages; saw them from the ground and from the air. His manner of comparing what he saw with the things which are familiar to all of us right here in this country made it easy to enjoy his fairly long talk, and no one appeared to mind how long he spoke.

Only Five Speakers

Mr. Kaminskas, president of the Darius-Girenas Aero Club, introduced Vitalis Buksnaitis, president of the Lithuanian American National Youth League. Mr. Buksnaitis, acting as master of ceremonies, introduced Mr. J. Ambraziejus as the first speaker of the evening. Mr. Ambraziejus, treasurer of the Aero Club, pointed out that there was still a deficit of some 400 dollars, and expressed the hope that sufficient funds to cover this amount, which had been borrowed in order that the plane might be sent to Lithuania as scheduled, might speedily be collected. Other speakers, in the order of

their introduction, were: Consul General J. Budrys, who presented the decorations after a brief patriotic address; Valentinas Kaminskas, who briefly thanked the Consul; Antanas Alekna, who also expressed his thanks for the decoration, and spoke of his experiences in trying to collect the necessary funds while visiting various Lithuanian American colonies. Mr. Alekna, who is also General Organizer of the Lithuanian American National Youth League, spoke with the patriotic fervor which is so typical of him. Mr. Šaltenis was the final speaker, and he concluded his address by awarding the "Šauliu Sparnu Remeju" emblems to Brooklyn, Long Island City and Maspeth Lithuanians who helped purchase the Gift Plane for the Šauliu Sąjunga.

Miss Stella Pajūnas Wins World's Scholastic Dictating Machine Contest

Pretty, serious-minded Stella Pajūnas, coached under the able direction of well-known trainer of champions Mae LaMotte, and able instructor Anthony Cope, romped through the fifteen-minute Dictating Machine Transcription Event, with 198 scholastic contenders on her heels, to win easily with the world's fastest high school machine transcription score thus far established—83½ net words per minute.

Two of Miss Pajūnas' classmates, Florence Offermatt and Phyllis Abersold, shared the honors of the High School Dictating Machine Transcription Open Event with her, and were awarded second and third places, respectively, with scores of 68 and 61 net words per minute.

Miss Pajūnas, not content with winning the Stowell Trophy, symbol of world scholastic supremacy in dictating machine transcription, also entered the High School Open Typewriting Event and narrowly missed first place with a score of 97 net words per minute—four words behind the first place winner, Helen Hanson (101 net words per minute) of Libi High School, Libi, Utah.

If Miss Pajūnas elects to enter the Secretarial Machine Transcription Event in 1939 she should give experienced veterans a very interesting race.

CHRISTMAS CAROL PROGRAM DEC. 19

BROOKLYN, N. Y.—The popular Lietuvos Daina Ensemble directed by Miss Violet Tamkus will offer a Christmas Carol program and a lecture sponsored by the Albert de Quevedo Psychology Guild of Brooklyn on December 19th at Knights of Columbus Hall, 1 Prospect Park West, at 8 P. M.

Mr. Casimir Hoffman, well-known concert singer, will sing the incidental solos. The Ensemble will appear in Lithuanian national costume.

The principal speaker of the evening will be the Rev. Father Edw. L. Curran. Admission is fifty cents.

Death Toll From Accidents In the Home Arouses Nation

A potential victim is the housewife who uses cleaning fluid near the open flame of her kitchen stove.

THE dangers that lurk in the home have only been brought forcibly to the attention of the public within the past two years, through activity of the American Red Cross and other safety agencies. Public attention has been concentrated in greater degree upon the upward trend of the death toll from motor accidents. In 1937 motor vehicle accidents claimed 33,500 lives. Accidents in the home claimed 32,500 lives.

The people who lost their lives within the four walls of their homes were victims principally of the following: falls, 17,500 dead; burns and explosions, 5,600 dead; poison, 1,700 dead; firearms, 800 dead; mechanical suffocation, 1,000 dead; all

other causes 4,800 dead. In addition about 4,700,000 persons were injured. All of these deaths were preventable, according to the American Red Cross, which urges every family in the home and on the farm to check each October a list of hazards issued by the Red Cross, and to follow simple precautionary rules.

Falls claim the lives of aged people in a ratio of 60 per cent to the total annual death toll from this cause; two-thirds of fatal burns occur in the home; children are the chief victims of accidental poisonings in the home. These startling facts should make every household look into the safety of its home, the Red Cross warns.

schools, under whatever restriction. Lithuanian emigrants and exiles had prospered and grudged no money to their old country. There was a queer, not to be suppressed feeling, that a new day was coming. In 1908 a Lithuanian artist, Ciurlionis, painted a picture called "Prelude": it showed the White Knight of Lithuania rising above the ruins of past ages. In 1913, another artist Zmuidzinavicius, painted "The Vision": sunrise over a dark river on the banks of which stand the characteristic Lithuanian wayside crosses and the White Knight rises out of the waters across the sunrise. "Prelude"—"Vision"—a few years later they became reality.

(To be continued)

BALTIMORE CONCERT SCORES SUCCESS

BALTIMORE, Md.—November the 20th, 1938, brought forth the first concert of the season by the Baltimore "Dainos Draugija," for which occasion they had as their guest artist, Mr. Alexander Vasiliauskas, of Brooklyn, N. Y.

Mr. Vasiliauskas, has a fine tenor voice and certainly gave the Baltimore public some fine examples of his vocal and artistic ability. Baltimore sincerely believes that Mr. Vasiliauskas will go far in the musical world, to which end wish him God-speed. Mr. Vasiliauskas' program contained selections that were to the liking and enjoyment of everyone and there was a note of regret when he completed his last number for the evening. Mr. Vasiliauskas was most capably accompanied by Baltimore's own Mrs. Lilian Gelezele Baker.

The choral group, of the Dainos Draugija, proved to its public that they are getting to be a bigger and better group. From the standpoint of vocal quality and vocal interpretations of difficult and unquestionable classical music, all indications being that this organization is doing much to bring to its Lithuanian public the finer and more cultural exhibits of Lithuanian music.

Mr. Clement V. Andrekas (Andrews) made a good impression in the role of the chorus' new Director, and Baltimore believes that he should continue his efforts in this direction. We are proud of Mr. Andrekas and wish him every good wish in the field of music, not forgetting that the public wants to hear him sing too.

Many favorable and complimentary expressions were made relative to the Dainos Draugija young and talented accompanist, Miss Filimena Weissengoff, giving indication that her future is most promising.

Particular mention was made as to the untiring effort, attention and cooperation that was given by all of the singers to their director, which resulted in a fine production by the group.

The ladies "double duet," did its share in making the musical evening one of Dainos' finest and we feel the public is wanting to hear more of them in the near future.

A word of praise must be given to the four young men who so ably produced for the first time a men's "double duet," as the public was reluctant to dismiss them from their performances, clamoring for "more." We are going to observe these young men with in-

REBORN LITHUANIA

(Continued from last week)

Napoleon's campaign against Russia in 1812 appeared to furnish such an opportunity. The Lithuanians rapturously greeted Napoleon at their frontiers, furnished supplies, formed fully equipped regiments of horse. A week after the *Grande Armee* crossed the Niemen just above Kaunas, Napoleon proclaimed the independence of Lithuania at the ancient capital, Vilna. A provisional government was established, universal joy reigned. But the most dreadful winter known for a hundred years killed Napoleon's hopes and Lithuania's visions of freedom died with them. The loyal Lithuanians having shared all the misfortunes of the *Grande Armee*, sorrowfully escorted the Emperor over the frontier. A thousand cavaliers followed him to France, the rest returned to meet the vengeance of the Russians and to a slavery all the harder to endure because of the short glimpse of freedom which had been vouchsafed them.

There were two more futile rebellions in 1831 and 1863. After 1831, the University of Vilna and many of the other great schools were closed. After 1863 a ukase designed to completely crush the spirit of the people was issued: all printing in Lithuanian, even prayer-books, was prohibited. Neither schools nor books nor newspapers nor the right of association were left—either Russian culture or complete darkness seemed to face the people. Disobedience meant the knout, prison, Siberia or even the rope. (The Russian governor of the time was significantly called "Muraviev the Hangman").

But there has never yet been a decree, no matter how draconic, which could subdue a high-spirited people, the conscious heirs to a great tradition. Every Lithuanian who could wield a pen, wrote. Books in newspapers were printed abroad and smuggled into Lith-

uania, which became a nation of book smugglers, without distinction of class, sex or age. Every farmstead had its "book hole." The mothers taught their children in secret (a famous Lithuanian sculpture "The Lithuanian School" shows a peasant mother at the spinning wheel, teaching her child to read; a dog, ears cocked lies at their feet to warn them of the possible approach of Russian gendarmes). The right of association was denied them, but the Lithuanians had numerous secret societies and even managed to give plays in barns. Thousands were imprisoned, exiled or executed. But the Lithuanians who, unable to bear the Russian yoke, had emigrated to the Americas, Great Britain, South Africa, Australia (in the United States alone there are over a million people of Lithuanian descent) never forgot their unhappy motherland and helped her in every way they could. The national spirit waxed stronger through persecution, the leaders of the people carefully watched events in Russia and awaited the smallest chance to make a new bid for freedom. The Russo-Japanese war gave them the opportunity to recover their press in 1904; and during the Russian revolution of 1905 they called together a great conference of 2,000 delegates at Vilna and boldly demanded autonomy. The Russian colossus was so surprised at the temerity of this little nation that it seemed to forget its hangmen: the bid for even a relative freedom resulted chiefly in the imprisonment and exile of thousands of the youth of the land. But the bid had been made once again!

The Rebirth of a Nation

The Lithuanians did not get their autonomy but they again had newspapers and books which did not have to be smuggled, they began to obtain the right to cultural association, even to build and maintain

IN QUEST FOR LITHUANIAN WAYS IN LIFE

By C. R. Jurgėla, Following Jonas Aleksa

VIII. Crucifixion of Lithuania

The Teutons succeeded in their ably acted role before the western rulers not only because of their genius in lies and underhand methods, not only because of limited official relations (and bribes, as surviving reports of the Order's envoys at the papal court bluntly state), but also because the West was beginning to live a period of great expansion. America and other new lands were not yet discovered. The Near East was blocked. The Black Sea was defended by powerful Turks and Tartars. The Baltic was an excellent outlet for expansion of the western civilization.

Consequently, the Teutonic Brethren were enjoying great sympathies and support of the Popes and rulers. English, French, Spanish and other knights and numerous German lords with their Knechts marched to the Baltic in aid of the Order against heathen Lithuania. Such deeds were compensated by great honors, rich loot and, incidentally, saving of one's soul.

We may see that the Cross was carried into Lithuania under exceptional circumstances, as in no other nation in Europe, and it was symbolic that the Lithuanian nation was being in fact crucified. In the eyes of the world Lithuania was being libeled, her inhabitants looted, tortured, kidnaped, raped and murdered, lands and property confiscated by "crusaders". This "crusade" is being carried on to date.

19 centuries ago, at Jerusalem, Jewish pharisees (religious "doublecrossers") saducees (representatives of the formal law and "mind") merchants (materialists) and the scum of Jerusalem have allied themselves with the external Roman power and brutality, have insulted, tormented and crucified an Aryan son of the land of Galilee, the Son of Man, and divided His robes. Tormentation and murder of Christ (His teachings) and the division of His robes, is going on, in a certain sense, to this date.

Of a great allegoric significance might be the fact that the Christians accepted the cross as the highest external symbol of religion, and not anything else—baptism of Jesus, Christ's resurrection or something else out of His life. Probably it developed out of the persecutions of the early Christians, their murder and occasional crucifixion. They saw in their life the cross, and not the resurrection. Maybe through such circumstances the Cross, and not the Resurrection, ultimately came to represent the main symbol of Christianity. At the same time, allegorically, this symbol acquired a new meaning. The Christians themselves carried the cross, torture and

interest as to what the future will bring.

Baltimore is proud of its Dainos Draugija and extends to this organization its appreciation and also to wish them every good wish for their continued success and look forward to its next public appearance. — A Baltimore Music Lover.

death to the men of different beliefs—and certainly in the most drastic and cruel "Old World" manner to the Lithuanians.

Not only the Lithuanians had been thus crucified. Remember the Huguenots, cruelties of Philipp II etc. In the 13 and 14 centuries crucifixion of the whole Lithuanian race was but a continuation of the Drama of Golgotha: our nation was being libeled, insulted, tormented, murdered and crucified by a gang of doublecrossers, blessed by the learned of the time and by high priests; its "robes" (territories and survivors) were being divided for 700 years by Teutons, Russians, Jews and Poles. When our great pure Aryan nation of agriculturists awoke from its long lethargy and is now gradually shedding off alien bonds, all of those sinister forces continue their unholy work.

However, murdered and buried Lithuania was not buried forever. (Read continued burial efforts on pages of this paper in August 8, 1938, edition.—article by ungrateful Lansdale). We lost a great deal. Yet a flickering life survived through the most dangerous period of lethargy of the middle of 19th century, and now Lithuanian nation is recuperating and growing stronger.

Ideologically and psychologically the Lithuanians in this death struggle faced grave difficulties. Technically our ancestors were poorly equipped against the western civilization of early Renaissance. On the other hand, all of Europe, with the exception of small tribes of eastern Europe and the Jewry, was Christian. The only large exception was the Baltic coast, ringed around by Christian states. Both Teutonic Orders strove hard to completely isolate us.

Thus against the West with its culture, technique and civilization stood out a quiet, insufficiently organized agricultural nation of a pure Aryan culture with its deep sources for a humane culture. Before the young sprouts of our culture had grown strong, they had been broken by the cruel external forces.

Chicago Chorus to Present "Perikola" This Sunday

CHICAGO, Ill.—Birutės Chorus, one of the oldest Lithuanian singing organizations in this country, will present a return engagement of last year's hit operetta "Perikola" at Sokol Hall this Sunday, December 11th. This performance will mark the beginning of Birutės' 1938-1939 season.

The spontaneous enthusiasm with which the audience received last year's Lithuanian American premiere performance of "Perikola" has done much to create a widespread interest in this Sunday's performance at Sokol Hall.

Final rehearsals this week indicate that the performers may even surpass the excellence of their previous efforts, and no expense has been spared to make this presentation a memorable one. Tickets are still available.

AMER. LIET. TAUT. JAUNIMO S-GOS SUSIRINKIMAS

Siandien, ketvirtadienį, gruodžio 8 d., 8 val. vak. VIENYBĖS įstaigos patalpose įvyksta Amer. Liet. Tautinio Jaunimo S-gos Centro Valdybos susirinkimas.

Visų valdybos narių dalyvavimas būtinas. Sąjungos konsultacija jau išnagrinėta ir priimta. Lieka aptarti sekamieji darbai.

Sekr. P. Juknys.

LABAI ISKILMINGAI PALAIDOTAS

Gruodžio 2 d. apie 1 val. nakties Jamaica Ave., tarp 75th St. ir Elderts Lane automobilio nelaimėje užmuštas graborius Barry Šalinskas, 28 m. amžiaus, vos pradėjęs savo profesiją 84-02 Jamaica Ave. įsigyventi. Palaidotas pirmadienį, Gėdulingos pamaldos įvyko Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Velionis paliko žmoną, dukrele, brolių, sesutę ir labai nuilūdusius tėvelius, kurie jaunam biznieriui labai daug pinigų ir darbo buvo paaukoję.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

Gruodžio 31 d. Knapp Mansion salėje, 554 Bedford Ave., Brooklyne, įvyks Moterų Vienybės sutikimo balius, kuriame tikimės susilaukti nemažą skaičių mūsų apylinkės ir tolesnių kolonijų lietuvių.

Nauji Metai jau visai artėja ir juos linksmam sutikti bus galima atsilankius į šį rengiamą didžiulį balių. Balius bus tikroje to žodžio prasmeje. Prie skanių užkandžių bus gėrimų ir erdvioje, gražiai išpuoštoje salėje bus šokama prie geros muzikos. Lai šio balius sūkis būna: "Išgerti tostą palydint senuosius ir sutinkant Naujuosius Metus". Dainos žodžiais sakan: "Gersim midų mes ir vėną kaip kada, kad gyventume kaip broliai visada."

Nesidėjimas visame pasaulyje nuo 1867 metų

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y. Tel. 1 Triangle 5-3622

168 GRAND STREET, Tel. 1 Evergreen 8-7179

KALEDOMS GERIAUSIA DOVANA

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga geriausia dovana nupirkti savo vaikui, ar organizacijos sekretoriui, gerą patogią ir patvarią rašomą mašinėlę.

Tai vėliausios mados ir naujai išleistų rašomų mašinelių serija Olimpia Simplex. Pasižymi gerumu ir parankumu. Galima gauti įvairiais alfabetais ir akcentais. Tinkama mokykloms, biznieriams, korespondentams ir organizacijų susirašinėjimo reikalams.

Reikalaukite raštu arba žodžiu VIENYBĖS administracijoje. Ateikite pamatyti ir įsitikinti. Galima gauti ir pas p. Trečioką, 314 Walnut St., Newark, N. J.

Kainos žemiausiam stovyje, tik \$35. Reikalaukite dabar. Neatidėliokite su užsakymais.

LIETUVAITE DAINUOJA OPEROJE

Ir šių metų sezono Metropolitan Operoje dainuoja kylandi lietuvių žvaigždė lietuvaite dainininkė Katkauskaitė—Kaskas.

Šį šeštadienį, gruodžio 10 d. 1:45 popiet Operoje stoma Richardo Wagnerio muzikalė drama—Siegfried, vokiečių kalboje, kurioje dainuoja žymioje rolėje ir mūsų dainininkė Katkauskaitė.

NAUJIEMS METAMS 3 A. M. GALIOJA

State Liquor Authority pirm. Henry E. Bruckman New Yorko valstijai praneša, kad Naujų Metų dienoje, trečią valandą ryte visos likerų parduotuvės turės pilnai užsidaryti ir nebus išduodama nei jokių leidimų ilgiau laikyti atdaras dėl to, kad Nauji Metai įvyksta sekmadienį.

Šiokiomis dienomis galima gauti tokius leidimus laikyti atdarą nuo 3 val. iki 8 val. ryte.

GIMTADIENIO PUOTA

Gruodžio 3 d. Ruth Hogt, 341 Union Ave., Brooklyne minėjo savo gimtadienio puotą. Iš Scholes kepyklos puikų keiką parūpino Leonas Bergeris, 19 Johnson Ave., Brooklyne.

BLYNŲ BALIUS

Gražioj Norvaišų valgykloj, 317 Union Ave., kampe Hope St., Brooklyne, kur dirba Ramoška, šeštadienį, gruodžio 10 d. rengiama puiki blynų vakarienė, kurioj gaus progą pasivaišinti visi į ją atsilankę. Lietuviškų blynų pagal naujais iš Lietuvos gautą receptą retai kas moka pagaminti blynus, o čia gausite.

Tikrai galime broliškai sugyventi kuomet susieiname visi bendrai į vieną gražią lietuvišką šeimą, pasidaliname savo mintimis, pasireikiame nuomonėmis ir kultūringai pasilinksminame.

Šio parengimo visas gautas pelnas bus skiriamas labdariniams tikslams. Šokiams gros modernus "Nakties Pelėdų" orkestras, vadovaujant J. Navickui.

Bilietai į balių gaunami pas visas Moterų Vienybės nares. Iš anksto prašomi bilietus įsigyti, kad vietos būtų rezervuotos. Kor. I. M.

TAUTININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Metinis Tautininkų Klubo susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį gruodžio (Dec.) 8 d. 1938 m. 7 val. vak. Tautininkų Klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Susirinkime valdyba praneš apie veikimą. Bus svarstomi Vasario 16 d. reikalai. Bus renkama nauja valdyba. Atvyks ir kalbės svečias iš Lietuvos laikraštis K. Obolevičius. Tad šis susirinkimas labai svarbus. Visų narių dalyvavimas būtinas.

Reikėtų sutvarkyti ir narių mokesčių reikalai. Jonas Narvydas, išdin.

AMERIKOS BALTIJOS SĄJUNGOS BANKIETAS

Šį šeštadienį, gruodžio mėn. 10 d. 8 val. vak. Cornish Arms viešbutyje įvyks didžiulis Baltijos Valstybių Sąjungos bankietas.

Pereitą antradienį įvykusiame Amerikos Baltijos Sąjungos susirinkime estų klube, 15 East 125 St. dalyvavo didelis skaičius lietuvių, latvių ir estų.

Iš raportų paaiškėjo, kad rengiamas bankietas bus labai pasėkmingas, nes pakvietimai į bankietą priimti žymių žmonių, kaip Robert J. Caldwell, prezident; Prof. Clarence A. Manning iš Columbijos universiteto; Lietuvos Gen. Konsulas Budrys; Rudolf Silers, Latvijos Gen. Kons.; Dr. Karl Kusik, Estijos Gen. Kons. ir kiti. Visi konsulai numatomi principaliais kalbėtojais.

Kurie dar neturite į bankietą bilietų, neatidėliojant įsigykite ir iš anksto rezervuokite vietas. Bilietai gaunami pas sekr. Juozą Smitrų, 193 Grand St., Tel. Evergreen 7-7840, arba pas adv. K. Jurgelą, 359 Union Ave., Brooklyne, tel. EV. 7-1199. Rep.

Būtų gražu, kad kiekviena vienybininkų kolonija nors kartą į metus surengtų parengimą VIENYBĖS dienraščio naudai

NAUJŲ METŲ BALIUS SUTIKTUVIŲ MOTERŲ VIENYBĖ

KNAPP MANSION SALEJE 554 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

SEŠTADIENI, Gruodžio-Dec. 31

Visas pelnas skiriamas labdarbei Įžanga \$3.50 Pradžia 8 v. v.

LIETUVIŲ MENO TEATRO SUSIRINKIMAS

Šį ketvirtadienį, gruodžio 8 d., 8 val. vak. Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne, šaukiamas Lietuvių Meno Teatro narių paskutinis šiais metais susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiami atvykti ir ne nariai.

Valdyba.

25 METŲ VEDYBŲ SUKAKTIS

Gruodžio 3 d. ponams Krijauskams, gyvenantiems 842 Glenmore Ave., East New York sukako 25 m. vedybų gyvenimo sukaktis. Jai paminėti jų draugai surengė siurprizo balių Mikalausko Logan salėje, 32-96 Atlantic Ave., East New York. Svočia buvo Ona Petrauskienė, 222 Linden St., E. Brooklyne puotai parūpino puikų keiką iš Scholes kepyklos.

IDOMI FILOSOFIJOS KNYGA

VIENYBĖJE galima gauti tik ką išėjusią iš spaudos gilią ir įdomią Friedrich Nietzschė parašytą filosofinio turinio knygą "Taip kalbėjo Zarathustra". Išleista Lietuvoje 1938 metais. 504 puslapių dydžio. Kaina tik \$1.50. Tuojau reikalaukite VIENYBĖS administracijoje.

M I R Ė

Naktį iš gruodžio 5 į 6 dieną mirė High School mokytojas John Zalkovskis, žinomas Juzė Zalkovskio-Ambrozaitytės vyras. Pašarvotas namuose 30-64 Albany Crescent, apt. 32, West of Broadway, Bronx. Palaidotas trečiadienį Kalvarijos Kalno kapinėse, Mas pathe.

LAIŠKŲ IR SIUNTINIŲ REIKALŲ

Centralinė Paštų valdyba praneša, kad išsiuntus dar iki gruodžio 10' dienos siuntinius ar laiškus į Lietuvą dar gaus prieš Kalėdų šventes. Taigi, kurie dar nepasiuntėte savo giminiams ar tėvams Kalėdų švenčių ir Naujų Metų

proga dovanų ar laišku pasiskubinkite tai padaryti šiomis dienomis, kad paskui nereikėtų apgailestauti, kad siuntinių laiku negaus. Vėliau pasiūsti siuntiniai laiku vietos nepasiekės. Prieš pat šventes paštai būna begaliniai užversti.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Tik ką išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta Lietuvių Kalbos Gramatika, kurią galima gauti VIENYBĖS įstaigoje.

Skirtą amerikiečiams Lietuvių Kalbos Gramatiką taisė ir papildė kun. Dr. J. Starkus, Marianopolio Kolegijos (Thomson, Conn.) profesorius.

Gramatikoje smulkiai išdėstyta: Fonetika—atskirų žodžių garsų mokslas; Morfologija—atskirų kalbos žodžių, jų formų (lyčių) ir tų formų kitimo mokslas ir Sintaksė—sakinio mokslas. Plačiau paaiškinta ir supažindinama su rašybos (orto grafijos) taisyklėmis. Smulkesniškai išdėstyta 5 kaitomosios ir 4 nekaitomosios kalbos daly. Paaiškinta žodžių daryba ir kaitolijimas. Atskira gramatikos dalį užima Sintaksė, Toliau seka rašyba ir trumpai supažindinama su kirčiu ir kirčio rašyba.

Tai gana praktiška ir visai

Tel. Market 3-5357

Michael Akialis, Jr. Laidotuvių Direktorius 195 Adams St., Newark, N.J.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlė savo Williamsburgo ofisą 1 622 BEDFORD AVE netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y. Tel. Evergreen 7-1312 PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

HAVEMEYER 8-0259

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

tinkama išmokti kalbai gramatika. Ypač patartina jauniems norintiems išmokti teisingai lietuviškai kalbėti ir rašyti. Formato atžvilgiu patogi knyga. Išleista 1938 metais. Spausdino "Šešupės" spaustuve Lietuvoje. Gražus drobinis apdaras, gražiai įrišta, spauda aiški gerame popieriuje, 208 puslapiai. Kaina tik 1 doleris. Galite gauti VIENYBĖS knygyne. Tuojaus reikalaukite, nes yra mažas skaičius.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue, Nes kainos nuo spalvių 1 d. pabrangs.

Telefonuokite tuojau Evergreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA LIETUVIS PAS LIETUVI 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 42nd GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y. EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BILIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS

T. FRED LEFEVRE, Manager

54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.

Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

BARRY P. SHALINS

(BALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. VIrginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. Evergreen 8-9770

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

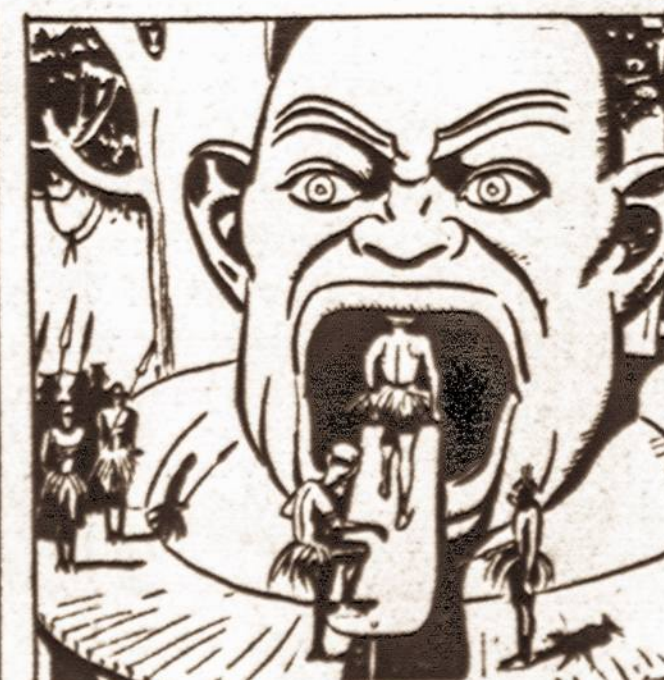
TARZANAS DRĄSUOLIS

43. Raganias sprendimui kad pirmuoju turi žūti visiems įkėrėjas karių viršininkas Balzo, visi kaimiečiai pritarė triukšmingais šūkvimais. Visų norėjo pamatyti, kaip šis laukinis kris į tuščią stabo pilvą. Vienas kaimiečių suriko: "Tegul jis skausmingai žūsta už Medžių Velnio nesugavimą!"

"Taip", rėkė kiti, "tegul jo kraujas pagirdo šventų medžių šaknis, o jo mėsa užtrešia žemę, kurioje auga mūsų medžiai". Kuomet šie Medžių Dievo garbintojai džiugavo susilaukę aukavimo įskilmių, raganias Kagunda lipo kopėčiomis prie biauiaus stabo išloto smukio, laukiančio kvailų aukų.

Paskui Kagunda lipo kopėčiomis pasmerktasis Balzo, stabui paskirtų sargų varomas. Pagaliau visi sulipo ant pritaistytų prie milžiniško stabo nasrų pagrindų. Be jokio pasipriešinimo nelaimingasis Balzo užsilipo ant pritaistytos nasruose plačios lentos, sudarančios svruojantį stabo liežuvį.

Visi apacioje stovintieji gėdžiai laukė aukavimo pradžios. Kagunda, įvedęs pasmerktąjį į nasrų vidų grįžo lauk vienas. Jeffas, suprastamas šių laukinių kalbų, žinojo, kad daroma. Jis kalbėjo Mariutei: "Jie tą padarys ir mums visiems. Tai bus mirtis. Geriau nežiūrėk!" Ir jis uždengė Mariutei akis.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis